

До дня Конституції України.

Конституція – Основний Закон Держави.

Визначення Конституції Основним Законом слід розуміти як акцентування на її основоположності стосовно держави і права.

Конституція є фундаментом всіх законів держави, її Основним Законом. Вона має найвищу юридичну силу.

Розвиток України підтверджує загальне правило нашого часу: кожна країна вважає себе цивілізованою, має свою конституцію. І це закономірно. Конституція важлива і необхідна для сучасної держави насамперед тому, що в ній закріплюються його вихідні принципи і призначення функції й основи організації, форми і методи діяльності.

Конституцію справедливо називають головним, основним законом держави. Якщо уявити численні акти, що діють у країні, у виді визначеного організованого і взаємозалежного цілого, деякої системи, то конституція – це підстава, стрижень і одночасно джерело розвитку усього права.

На базі конституції відбувається становлення різних галузей права, як традиційних, що існували ще в минулому, так і нових створюваних з урахуванням змін в економіці, соціальному розвитку, політиці і культурі.

Сьогодні, напередодні свята, хочеться згадати про витoki основних ідей правової держави для України. Першим конституційним актом України стала Конституція гетьмана Пилипа Орлика, що вважається і значним юридичним досягненням, і доказом зрілості української політичної думки початку XVIII ст., відображаючи дух нації, її демократичний менталітет. Назва її – «Пакти й Конституція законів і вольностей Війська Запорозького».

Документ складається з преамбули і 16 параграфів. У них сформульовані головні принципи побудови незалежної держави: поділ влади, суверенність, демократизм, соціальність, законність, забезпечення прав і свобод людини та громадянина, правова культура. Особливе місце в ній посідає визначення демократичних засад управління та діяльності органів державної влади. Саме Пилипом Орликом було закладено ідею поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову, що знайшло своє втілення і в Конституції України.

Конституцію Пилипа Орлика не можна вважати конституцією в сучасному розумінні цього слова, проте її вплив на законотворчу діяльність в Україні важко переоцінити – політико-правової ідеї, викладені в Конституції Пилипа Орлика, мали значний вплив на подальший розвиток української суспільно-політичної думки.

- Це була **перша Конституція** в історії нашої держави.
- Вона намітила шляхи побудови нового, **демократичного устрою України**: обмеження прав гетьмана, створення Генеральної ради як представницького органу, поділ влади на законодавчу, виконавчу і судову, виборність посад.
- Однак Пилипу Орлику не вдалося реалізувати свою програму на практиці.

Конституція Пилипа Орлика

Конституція Пилипа Орлика

Однак Пилипу Орлику
не вдалося реалізувати
свою програму на
практиці.

У цілому конституційне будівництво в Україні з часу прийняття першої Конституції України — Конституції П. Орлика 1710 р — до прийняття чинної Конституції 1996 р., являло собою фактично становлення української конституції і українського конституціоналізму. Конституції цього періоду мали переважно тимчасовий або обмежений територією дії характер (Конституція П. Орлика), або не набули чинності (Конституція УНР 1918 р), або мали символічний характер чи були рецепцією Інших конституцій (радянські конституції 1919 р, 1929 р, 1937 р, 1978р).

Важливим етапом в українському державотворенні, у розвитку українського суспільства і держави стало прийняття 28 червня 1996р. нової Конституції України.

Ця Конституція проголосила Україну суверенною, незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою.

Вона підсумувала попередній розвиток суспільства й держави, створила необхідні правові основи, їх функціонування і подальшого розвитку, незворотність цих процесів і нове ставлення до України інших держав та міжнародних органів й організацій. Прийнята Верховною Радою України Конституція є історичною віхою в утвердженні державної суверенності України.

Верховна Рада України від імені Українського народу - громадян України всіх національностей, виражаючи суверенну волю народу, спираючись на багатовікову історію українського державотворення і на основі здійсненого українською нацією, усім Українським народом права на самовизначення, дбаючи про забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України, прагнучи розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу, усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та прийдешніми поколіннями, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 1 грудня 1991 року всенародним голосуванням, приймає цю Конституцію – Основний Закон України.

Загальні засади конституційного ладу України.

Розділ 1. Конституції України називається «Загальні засади» і складається з 20 статей.

У ньому закріплені основні принципи конституційного ладу нашої держави, які є основою конституційного регулювання найважливіших суспільних відносин:

- Форма і сутність України як держави;
- Громадянство України;
- Принципи народовладдя і форми його здійснення;
- Засади створення надійної системи державної безпеки;
- Захисту суверенітету і територіальної цілісності;
- Правопорядку та зовнішньої політики України;
- Державна мова;
- Державні символи України як невіддільні ознаки суверенності й незалежності.

Стаття 20. Державними символами України є Державний Прапор України, Державний Герб України і Державний Гімн України.

Державний Прапор України - стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг синього і жовтого кольорів.

Великий Державний Герб України встановлюється з урахуванням малого Державного Герба України та герба Війська Запорізького законом, що приймається не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України.

Головним елементом великого Державного Герба України є Знак Княжої Держави Володимира Великого (малий Державний Герб України).

Державний Гімн України – національний гімн на музику М. Вербицького із словами, затвердженими законом, що приймається не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України.

Опис державних символів України та порядок їх використання встановлюються законом, що приймається не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України.

Столицею України є місто Київ.

67.9(4УКР)300.1я7

Т56

Томенко, М.

Історія української конституції:

Навч.Посібник/ М. Томенко. - К. : "Освіта", 2009.

- 464 с.

У книзі зібрано та проаналізовано конституційно – державні акти України з найдавніших часів до сьогодення.

Переконливо доводиться, «Пакти й конституція» Пилипа Орлика (1710р.), основний закон «Самостійної України» (1905), Конституцію УНР (1918р.), Конституцію України (прийняту 28 червня 1996р.) – яка єднає ідеї побудови демократичної незалежної України.

Вивчення історії створення та прийняття конституційних документів, а також розв'язання в них проблем форми правління й устрою держави, місця особистості нації в просторі у процесі пошуків подальших шляхів розбудови України як правової, демократичної держави.

Видання зацікавить студентів, науковців, викладачів, політиків та широкий загал читачів, які поглиблено вивчають національну історію.

67.9(4УКР)300.10

К65

Конституція України: чинне законодавство станом на 10 лютого 2011р.: (Відповідає офіц. текстові). - К. :Алерта; ЦУЛ, 2011. - 96 с.

У виданні представлена Конституція України станом на 10 лютого 2011р. Враховані зміни, внесені із Законом №2952 - v1 від 01.02.2011р.

Зміст

Розділи	Назва	Статті
	Преамбула	
I	Загальні засади	1 — 20
II	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	21 — 68
III	Вибори. Референдум	69 — 74
IV	Верховна Рада України	75 — 101
V	Президент України	102 — 112
VI	Кабінет Міністрів України. Інші органи виконавчої влади	113 — 120
VII	Прокуратура	121 — 123
VIII	Правосуддя	124 — 131
IX	Територіальний устрій України	132 — 133
X	Автономна республіка Крим	134 — 139
XI	Місцеве самоврядування	140 — 146
XII	Конституційний Суд України	147 — 153
XIII	Внесення змін до Конституції України	154 — 159
XIV	Прикінцеві положення	160 — 161
XV	Перехідні положення	

Конституція України – основне джерело конституційного права України.

Нова Конституція створила основу для якісно нової системи права України, всіх її галузей і насамперед такої провідної галузі, як конституційне право України. Прийняті на основі Конституції в розвиток її положень нові законодавчі акти сприяли становленню більшості основних інститутів конституційного права, насамперед – державного і суспільного ладу, прав та свобод людини і громадянина, форм організації державної влади й місцевого самоврядування.

Поряд із змінами в організації держави й суспільства і завдяки їм відбуваються зміни у правовій системі України. З перших років незалежності було прийнято значну кількість принципово нових законодавчих актів України замість колишніх союзних законів і підзаконних актів та істотно оновлено чимало чинних законів.

В системі права України почала формуватися його провідна галузь – конституційне право України, яка являє собою сукупність правових норм, перш за все принципів і норм Конституції, які закріплюють основи політичної та економічної організації суспільства, форму держави, порядок і принципи формування та компетенцію органів державної влади, основи правового статусу людини і громадянина. Конституційне право України відіграє велику роль у суспільстві та державі, виступаючи одночасно як загальновизнана соціальною цінністю, так і засобом пізнання дійсності. На відміну від інших галузей права, положення норм цієї галузі, конституційно – правові дослідження та конституційна освіта є важливим для кожної людини. До того ж на сьогодні конституційне право України виступає одним із основних чинників консолідації громадського суспільства й розбудови демократичної, соціальної, правової держави.

67.9(4УКР)300я7

Г52

Гладун, З.С. Основи конституційного права

України: навч.-метод. посібник/З.С. Гладун, М.Г.

Федчишин. - 2-е вид., доп. - Тернопіль : Астон,

2001. - 463 с.

Метою посібника є ознайомлення студентів із політико-правовою організацією України, вивченням таких понять і явищ, як Конституція України, її значення та зміст, роль в утвердженні української державності та розбудові суспільства, поняття конституційного права, його місця в правовій системі України, ознайомлення з основними засадами правового статусу особи і громадянина й організацією державної влади та місцевого самоврядування в Україні, виборчою системою та іншими надзвичайно важливими питаннями суспільного і державного життя.

67.9(4УКР)300я7

К65

Конституційне право України:Хрестоматія:
навч. Посібник/ Упоряд.: В.С. Журавський, Ю.М.
Тодика. - К. :Ін Юре, 2004. - 884 с.

У хрестоматії даються основоположні нормативно-правові акти з конституційного права України на сучасному етапі державотворення.

Акти розташовані згідно з темами навчального курсу, що викладається у вищих навчальних юридичних закладах України. Особлива увага приділяється актам щодо забезпечення громадянських і політичних основних прав і свобод людини і громадянина, конституційно-правовому статусу особи, організації і діяльності органів державної влади України.

67.9(4УКР)300я7

К65

Конституційне право України: підручник/ Л.К. Байрачна, В.С. Журавський, В.П. Колісник та ін.; Ред. Ю.М. Тодика, В.С. Журавський. - К. :Ін Юре, 2002. - 544 с.

У підручнику системно, з урахування сучасного стану конституційно-правового регулювання суспільних відносин в Україні, практики реалізації конституційного законодавства аналізуються питання теорії Конституції, основ конституційного ладу, прав, свобод і обов'язків людини і громадянина, конституційних засад громадянського суспільства, статусу політичних партій та громадських організацій, засобів масової інформації, організації і проведення виборів, всеукраїнського та місцевих референдумів, розкривається конституційно-правовий статус Верховної Ради України, Президента, кабінету Міністрів, Конституційного Суду, органів суду і прокуратури, місцевого самоврядування, територіальний устрій України, розглядається специфіка правового статусу Автономної Республіки Крим.

67.9(4УКР)300я7

075

Основи конституційного права України:
підручник/ М. І. Козюбра, А. М. Колодій, В. В.
Копейчиков та ін.; ред. : В. В. Копейчиков. - К.
:ЮрінкомІнтер, 2000. - 288 с.

У підручнику розкриваються соціально-правова природа конституції, її специфіка як акта прямої дії. Дається системне висвітлення конституційних положень, визначаються правові поняття та терміни. Структурно підручник побудований за змістом Конституції України.

В ньому чітко розмежовуються логічні зв'язки, відслідковується система конституційних стримань та противаг, конкретизуються питання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, проведення виборів та референдумів, роз'яснюється компетенції органів державної влади, органів місцевого самоврядування та правосуддя.

Підручник розрахований на викладачів та студентів вищих учбових закладів не юридичного фаху, а також на широке коло осіб, що цікавляться правовими знаннями. Додається текст Конституції України.

67.9(4УКР)300я7

К65

Конституційне право України: підручник/
ред. : В. Ф. Погорілко. - К. :Наукова думка, 1999. -
734 с.

Цей підручник з конституційного права України, підготовлений на основі Конституції України із всебічним урахуванням досягнень вітчизняної і світової конституційної думки і практика конституційного будівництва.

У ньому розглядаються основи теорії Конституції, загальні засади конституційного ладу України, конституційно – правовий статус органів законодавчої і судової влади та Президента України, територіальний устрій і місцеве самоврядування в Україні, конституційно – правові основи національної безпеки і оборони України.

Для студентів, аспірантів, і викладачів юридичних вузів і факультетів та інших гуманітарних навчальних закладів.

Ти знай – ти маєш право на життя,
На вільні дії, радіснебуття,
На щастя, на сім'ю, кохання,
На волю, на повагу, на визнання,
На думку особисту і на мрію,
На те, щосерце й розумгріє,
На захист, на порозуміння,
На владу, на привілля, на хотіння,
На творчість, на пізнання світу,
На враження, поняття і освіту...
Ти захисти себе відпосягань,
Ти бийся за свободу без вагань,
Моральні цінності й права ти захисти,
Але й ланцюг закону не впусти!

